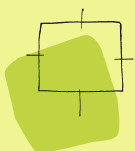
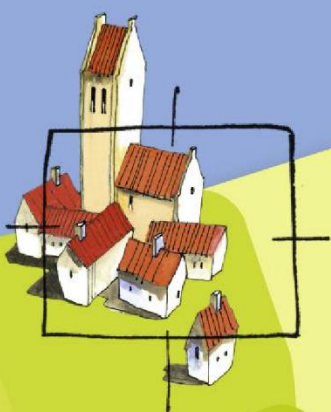

Nader onderzoek beschermde soorten

Vonderpad, Gieterveen

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Nader onderzoek beschermde soorten

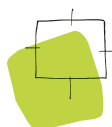
Vonderpad, Gieterveen

Inhoud

Rapport en bijlage(n)

30 oktober 2025

Projectnummer P002506

Ruimte voor de leefomgeving

BügelHajema, Adviseurs voor leefomgeving en omgevingsrecht BNSP

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Nader onderzoek beschermde soorten	5
2.1	Vleermuizen	5
2.1.1	Onderzoeksmethode	5
2.1.2	Resultaten	5
2.1.3	Functie van het plangebied voor vleermuizen	6
2.2	Grote bosmuis	6
2.2.1	Onderzoeksmethode en resultaten	6
2.2.2	Functie van het plangebied voor grote bosmuis	6
3	Conclusie	8

Bijlagen

1 Inleiding

Aanleiding

De initiatiefnemer is van plan om ten noorden van Gieterveen maximaal 40 woningen te bouwen. Uit het verkennend ecologisch onderzoek komt naar voren dat er mogelijke verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn in een boom met holtes en verblijfplaatsen van grote bosmuis in bosschages en opgaande beplanting¹. Om aan te tonen, dan wel uit te sluiten dat verblijfplaatsen van deze soorten aanwezig zijn, is nader ecologisch onderzoek uitgevoerd. De voorliggende rapportage beschrijft de resultaten van dit nader onderzoek.

Plangebied

Het plangebied ligt ten noorden van een grindpad langs de achtertuinen van het Vonderpad in Gieterveen (figuur 1). Een groot deel van het plangebied is grasland. Een deel van het bosgebied aan de oostzijde van het plangebied ligt binnen de begrenzing van het plangebied. Hierin is een berk met holtes aangetroffen. In het midden van het plangebied staan vier eiken. In het noordoosten van het plangebied ligt een oude, vervallen en begroeide paardrijbak en een boomgaard/weiland. Daarnaast valt een deel van het akkerland langs de watergang richting de Veenakkers ook binnen het plangebied.

¹ BügelHajema Adviseurs (20 maart 2025), Natuurtoets Vonderpad, Gieterveen

Figuur 1. Plangebied (rood omlijnd) met boom met holte (oranje ster). Bron kaartachtergrond: Omgevingsloket - Regels op de kaart

2 Nader onderzoek beschermde soorten

2.1 Vleermuizen

2.1.1 Onderzoeksmethode

Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd op basis van het Vleermuisprotocol 2021 geactualiseerd voor meervleermuis². In voorliggende situatie zijn voor de te onderzoeken boom met holtes twee inventarisaties uitgevoerd in de periode half mei - half juli 2025 (een avondbezoek en een ochtendbezoek) specifiek gericht op de aanwezigheid van kraam- en zomerverblijven van boombewonende soorten. Beide rondes zijn uitgevoerd door één persoon.

In de periode half augustus t/m eind september 2025 zijn twee inventarisaties in de avond uitgevoerd gericht op paarverblijfplaatsen. In verband met een regenperiode rond 15 september 2025 is ervoor gekozen om het tweede veldbezoek onder optimale weersomstandigheden, maar buiten de optimale periode voor onderzoek naar paarverblijfplaatsen (van 1 augustus t/m 15 september) uit te voeren. Het onderzoek valt nog wel binnen de suboptimale periode (tot 1 oktober). Deze rondes zijn ook door één persoon uitgevoerd.

Bij het onderzoek is gebruikgemaakt van een Elekon Batlogger M2 batdetector en een Guide TrackIR pro 19 mm warmtebeeldcamera. Zo nodig zijn geluidsopnamen later geanalyseerd met het programma Batexplorer. De weersomstandigheden tijdens de inventarisaties zijn weergegeven in tabel 1.

Tabel 1. Omstandigheden tijdens de vleermuisinventarisaties

Datum	Tijdsduur	Zonsopkomst/ondergang	Weer	Temperatuur
12-06-2025	22:00 – 00:15	21:59	Helder, droog, 0-1 Bft	19 → 18°C
04-07-2025	02:15 – 04:45	05:15	Bewolkt, droog, 0-1 Bft	16 → 10°C
15-08-2025	22:00 – 00:00	21:00	Bewolkt, droog, 1-2 Bft	19°C
19-09-2025	22:45 – 00:45	19:39	Droog, droog, 2 Bft	16°C

2.1.2 Resultaten

KRAAMPERIODE

Tijdens de eerste ronde in de kraamperiode, wordt om 22:07 uur de eerste vleermuis waargenomen. Dit betreft een gewone dwergvleermuis die vanuit het westen aan komt vliegen en blijft foerageren langs de bosrand ter hoogte van de onderzochte boom. Vanaf 22:24 uur worden ook twee laatvliegers hier foeragerend waargenomen. In totaal foerageren er gelijktijdig circa 5 gewone dwergvleermuizen en twee laatvliegers in de bosrand. Om 22:46 uur werd er kort een langsvliegende *Myotis* sp. gehoord bij het grindpad langs de huizen. Vanaf 23:05 uur werd er niet meer gefoerageerd bij de bosrand. Om 23:54 uur wordt alleen nog kort een laatvlieger gehoord. In het bosje zelf werd boven in de boomtoppen gefoerageerd door een enkele gewone dwergvleermuis. Er werd rondom de onderzochte boom geen vleermuisactiviteit waargenomen.

² <http://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>.

Op 4 juli 2025 foerageerde er bij aankomst een enkele gewone dwergvleermuis langs de bosrand. Gedurende de ronde bleef het erg rustig in het plangebied, met alleen af en toe een waarneming van een gewone dwergvleermuis. Vanaf 04:25 uur werd er geen activiteit van vleermuizen meer waargenomen.

Er zijn tijdens de kraamperiode geen in- of uitvliegers of zwermende vleermuizen waargenomen.

PAARPERIODE

Tijdens het eerste bezoek in de paarperiode, op 15 augustus 2025 werden er bij aankomst geen vleermuizen in of rondom bosje waargenomen. Gedurende de ronde werden er slechts enkele foerageergeluiden van gewone dwergvleermuis gehoord. Er werd (veel) meer activiteit in de omringende straten waargenomen. Opvallend daarbij is dat er veel laatvliegers werden waargenomen en veel minder gewone dwergvleermuizen dan tijdens de kraamperiode.

Ook op 19 september 2025 was het zeer rustig in het plangebied. Er foerageerde kort een gewone dwergvleermuis in de bosrand ten westen van de boom. Ter hoogte van Vonderpad 45 werd een baltsende gewone dwergvleermuis geconstateerd.

Rondom de boom en in het bosje werden tijdens beide bezoeken geen vleermuizen waargenomen.

2.1.3 Functie van het plangebied voor vleermuizen

Bij vleermuizen wordt onderscheid gemaakt in de volgende functies: kraamverblijf, zomerverblijf, paarverblijf, winterverblijf, foerageergebied en vliegroute.

Op basis van de hierboven beschreven inventarisaties kan worden geconcludeerd dat er geen verblijfplaatsen van vleermuizen in de boom met holtes aanwezig zijn. Het plangebied vormt een klein onderdeel van het foerageergebied van vleermuizen. Na het uitvoeren van de plannen wordt het plangebied niet geheel ongeschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Daarnaast is in de directe omgeving voldoende alternatief foerageergebied aanwezig.

2.2 Grote bosmuis

2.2.1 Onderzoeksmethode en resultaten

Het onderzoek naar grote bosmuis is in september 2025 uitgevoerd door een gespecialiseerd ecologisch adviesbureau. In de bijlage is het rapport opgenomen waarin de onderzoeksmethode is beschreven en de vangresultaten zijn opgenomen. Grote bosmuis is in het plangebied aangetroffen.

2.2.2 Functie van het plangebied voor grote bosmuis

Uit het onderzoek volgt dat bosschages en opgaande beplanting in het plangebied onderdeel uitmaken van het leefgebied van grote bosmuis en dat er verblijfplaatsen van grote bosmuis aanwezig zijn (figuur 2). Dichtheden van grote bosmuis kunnen in piekperiodes oplopen tot 60 individuen per ha,

afhankelijk van voedselaanbod en biotoop³. De oppervlakte van het leefgebied binnen en direct buiten het plangebied is circa 1 ha, waardoor in het plangebied een populatie van 60 individuen wordt verwacht.

Figuur 2. Leefgebied grote bosmuis binnen en direct buiten het plangebied. Bron kaartondergrond: Omgevingsloket – Regels op de kaart

³ <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/grote-bosmuis>

3 Conclusie

Er zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen in de onderzochte boom aangetroffen. Er is wel een populatie grote bosmuis aanwezig in het plangebied. Hierdoor is voorafgaand aan (kap)werkzaamheden aan bosschages en opgaande beplanting een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit nodig voor grote bosmuis. Een vergunningaanvraag bestaat uit een aanvraagformulier met een bijbehorend activiteitenplan. In een activiteitenplan worden maatregelen beschreven die genomen worden om het verlies van verblijfplaatsen en leefgebied te compenseren.

Bijlagen

Bijlage - Nader Onderzoek grote bosmuis

Gieterveen, Vonderpad

Nader Onderzoek grote bosmuis

JM ecologie b.v., 2025

Nader Onderzoek grote bosmuis Gieterveen, Vonderpad

Muizenonderzoek in het kader van de soortenbescherming uit de Omgevingswet

Rapportnummer

R25.EC.223

Status

1.0 (definitief)

Datum

20-10-2025

Opdrachtgever

BügelHajema Adviseurs

Vaart NZ 50

9401GN Assen

Auteur

[REDACTED]

Controle

[REDACTED]

Voorpagina

Valpaar in het plangebied

Te citeren als

[REDACTED] 2025. Nader Onderzoek grote bosmuis Gieterveen, Vonderpad; muizenonderzoek in het kader van de soortenbescherming uit de Omgevingswet. Rapport R25.EC.223 JM ecologie b.v., Gorredijk.

JM ecologie b.v.

Tolhûsleane 13

8401 GA Gorredijk

Copyright

© 2025 JM ecologie b.v.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.

Inhoud

1	Inleiding.....	2
1.1	Aanleiding.....	2
1.2	Locatie.....	2
2	Uitvoering.....	3
2.1	Standaardmethode.....	3
2.2	Aanpassingen ten opzichte van de standaardmethode.....	3
2.3	Bezoeken.....	4
2.4	Raailocaties.....	5
3	Resultaten.....	6
3.1	Vangsten live-traps.....	6
3.2	Specifieke zorgplicht.....	7
4	Conclusie.....	8
	Geraadpleegde bronnen.....	9

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

BügelHajema Adviseurs heeft een QuickScan uitgevoerd ten behoeve van geplande woningbouw aan het Vonderpad te Gieterveen (BügelHajema Adviseurs, 2025). Uit de QuickScan is gebleken dat de voorgenomen werkzaamheden mogelijk in strijd zijn met de omgevingswet indien essentieel leefgebied van grote bosmuis aanwezig is.

In opdracht van BügelHajema Adviseurs heeft ecologisch adviesbureau JM ecologie b.v. in september 2025 een nader onderzoek naar de aan- dan wel afwezigheid van de grote bosmuis uitgevoerd in een perceel aan het Vonderpad in Gieterveen.

1.2 Locatie

Het plangebied en tevens onderzoeksgebied is gelegen ten noorden van de bebouwde kom van Gieterveen, gemeente Aa en Hunze, provincie Drenthe. Het terrein bestaat deels uit een grasveld en deels uit een bosperceel. De globale ligging van het plangebied is weergegeven in afbeelding 1.1.

Afbeelding 1.1. Globale ligging van het plangebied (rood) te Gieterveen (bron achtergrond: Esri).

2 Uitvoering

2.1 Standaardmethode

Het onderzoek is globaal uitgevoerd conform de algemeen geaccepteerde standaard, zoals deze gebruikt wordt binnen het Netwerk Groene Bureaus en de Zoogdiervereniging.

Bij deze methode wordt gebruik gemaakt van Heslinga live-traps. Dit zijn vallen waarin de muizen levend worden gevangen. Na behandeling worden de muizen direct weer losgelaten op de plek waar ze zijn gevangen.

Er wordt gewerkt met raaien met daarin standaard 20 vallen. De vallen worden in paren geplaatst in het plangebied. Tussen twee afzonderlijke vallen zit maximaal vijf meter, tussen twee vallenparen 10 tot 20 meter. De vallen worden minstens twee dagen voordat het daadwerkelijke vangen plaatsvindt in het veld gezet met voer (gemengd graan, wortel en appel) en hooi, zonder dat de vallen dicht kunnen vallen (het zogenaamde pre-baiten). Hiermee wordt de vangkans vergroot.

Na het pre-baiten worden de vallen in de middag van de derde dag op scherp gezet. Vervolgens worden alle vallen 8 maal gecontroleerd: op de avond (na zonsondergang), in de middag en 's ochtends na zonsopkomst. Bij elke monitoringsronde worden de vallen op exact dezelfde plek teruggelegd.

2.2 Aanpassingen ten opzichte van de standaardmethode

Omdat het onderzoeken van muizen maatwerk vereist, wordt de onderzoeksmethode afgestemd op het plangebied en de doelsoort(en). In dit geval zijn de volgende aanpassingen gemaakt ten opzichte van de standaardmethode:

- Bij het pre-baiten is geen gebruik gemaakt van meelwormen, om geen spitsmuizen aan te trekken tijdens de pre-bait periode. Bij het scherpstellen zijn meelwormen toegevoegd om te zorgen dat er voer voor de spitsmuizen aanwezig is als deze toch in de val belanden.
- De periode van pre-baiten betrof vier dagen, vanwege een tussenliggend weekend.
- De muizen zijn niet gemerkt gedurende het onderzoek. Het hoofddoel van het onderzoek is de aan- dan wel afwezigheid van de grote bosmuis aantonen. Het inschatten van de lokale populatie is hieraan ondergeschikt, waarbij het aantal valparen met grote bosmuis en de frequentie van vangsten voldoende informatie bieden om alsnog een adequate inschatting te maken van de populatie. Om deze reden is ervoor gekozen om de muizen niet onnodig langer te hanteren ten behoeve van het markeren van de dieren.

2.3 Bezoeken

Het onderzoek is uitgevoerd door een deskundig ecooloog. De betreffende ecooloog is werkzaam bij een ecologisch adviesbureau dat aangesloten is bij het Netwerk Groene Bureaus. In onderstaande tabel zijn de veldbezoeken en bijbehorende weersomstandigheden weergegeven.

Tabel 2.1. Afgelegde bezoeken met heersende weersomstandigheden (P = Plaatsen; S = Scherp zetten; C = Controle).

Ronde	Datum	Begintijd	Eindtijd	Temperatuur (°C)	Windkracht (Bft)	Neerslag	Bewolking
P	18-9-2025	15:30	17:30	14°C	3	Geen	Onbewolkt
S	22-9-2025	17:00	18:00	15°C	2	Geen	Onbewolkt
C1	23-9-2025	01:00	02:00	6°C	1	Geen	Onbewolkt
C2	23-9-2025	08:45	09:30	9°C	2	Geen	Bewolkt
C3	23-9-2025	16:30	17:00	17°C	1	Geen	Onbewolkt
C4	24-9-2025	01:00	02:00	10°C	2	Geen	Onbewolkt
C5	24-9-2025	09:15	10:00	9°C	2	Geen	Onbewolkt
C6	24-9-2025	17:00	18:15	15°C	4	Geen	Onbewolkt
C7	25-9-2025	01:15	02:30	9°C	1	Geen	Onbewolkt
C8	25-9-2025	09:00	10:30	10°C	2	Geen	Onbewolkt

2.4 Raailocaties

De muizenvallen zijn uitgezet in 2 raaien van elk tien valparen. De vallen zijn op gunstige locaties in het boschage geplaatst nabij muizenholen en langs lijnvormige landschapselementen om de vangkans te vergroten. In afbeelding 2.1 is de exacte locatie van de raaien en valparen weergegeven.

Afbeelding 2.1. Locaties van raai 1 (rode punten) en raai 2 (blauwe punten) ten opzichte van het plangebied (rood kader) (bron achtergrond: Esri).

3 Resultaten

Middels het nader onderzoek is de aanwezigheid van de grote bosmuis aangetoond. Daarnaast zijn twee andere soorten gevangen, namelijk de huisspitsmuis en de rosse woelmuis. De aantallen van elke soort per raai bij elke controle staan aangegeven in tabel 3.1 en 3.2. Op afbeelding 3.1 t/m 3.4 zijn de gevangen soorten weergegeven.

Juridische geldigheid

In de Omgevingsregeling is een wettelijke termijn voor de geldigheid van een ecologisch onderzoek opgenomen. Deze termijn betreft drie jaar, mits de omstandigheden niet significant wijzigen. Indien de omstandigheden wel significant wijzigen of de termijn van drie jaar verlopen is, kan het noodzakelijk zijn het onderzoek te herzien, dan wel opnieuw uit te voeren.

3.1 Vangsten live-traps

In totaal zijn er 62 muizen gevangen tijdens het onderzoek, 50 huisspitsmuizen, 9 grote bosmuizen en 3 rosse woelmuizen.

Tabel 3.1. Onderzoeksresultaten muizensoorten en aantallen van raai 1.

Soort	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8
Grote bosmuis	-	1	-	2	1	-	-	1
Huisspitsmuis	4	8	3	6	8	2	7	8
Rosse woelmuis	-	-	-	-	-	1	1	-

Tabel 3.2. Onderzoeksresultaten muizensoorten en aantallen van raai 2.

Soort	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8
Grote bosmuis	1	1	-	-	1	-	-	1
Huisspitsmuis	1	-	-	1	1	-	-	1
Rosse woelmuis	-	-	-	-	-	-	1	-

Afbeelding 3.1. Grote bosmuis in de vangzak.

Afbeelding 3.2. Kenmerkende doorlopende gele borstband van de grote bosmuis.

Afbeelding 3.3. Huispitsmuis in de vangzak.

Afbeelding 3.4. Rosse woelmuis in de vangzak.

3.2 Specifieke zorgplicht

Gedurende het onderzoek zijn diverse vrijgestelde muizensoorten aangetroffen. Voor deze soorten geldt de specifieke zorgplicht. Bij de werkzaamheden kan de specifieke zorgplicht in acht worden genomen door het treffen van simpele maatregelen. Hieronder worden enkele maatregelen benoemd:

- Werk in één richting, richting geschikt andere leefgebied of andere vluchtmogelijkheden. Hiermee wordt voorkomen dat dieren worden ingesloten tijdens de werkzaamheden.
- Zoveel mogelijk werken vanaf bestaande infrastructuur en stapvoets rijden, zodat dieren kunnen wegvluchten.
- Te allen tijde zorgvuldig handelen en bij het aantreffen van dieren ze de kans geven om weg te vluchten.

4 Conclusie

In opdracht van BügelHajema Adviseurs heeft ecologisch adviesbureau JM ecologie b.v. in september 2025 een nader onderzoek naar de aan- dan wel afwezigheid van de grote bosmuis uitgevoerd in Gieterveen, gemeente Aa en Hunze, provincie Drenthe.

Middels een nader onderzoek met behulp van live-traps is aangetoond dat de grote bosmuis aanwezig is binnen het plangebied. Om de voorgenomen werkzaamheden/ontwikkeling doorgang te laten vinden, dient een omgevingsvergunning te worden aangevraagd. Tevens dienen mitigerende en compenserende maatregelen voor de grote bosmuis getroffen te worden.

Gedurende het onderzoek zijn tevens diverse vrijgestelde muizensoorten aangetroffen. Voor deze soorten geldt de specifieke zorgplicht. In paragraaf 3.2 zijn diverse zorgplichtmaatregelen beschreven.

Gorredijk, oktober 2025
JM ecologie b.v

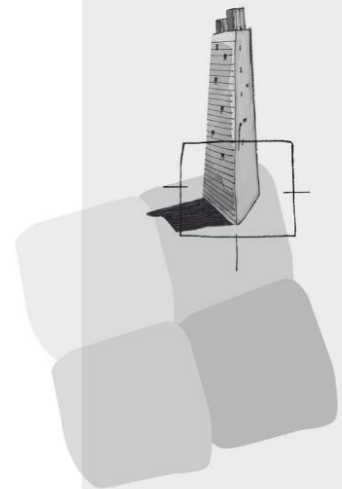
Geraadpleegde bronnen

- BügelHajema Adviseurs., 2025. Natuurtoets Vonderpad, Gieterveen (Projectnummer P002506). BügelHajema Adviseurs.
- Koelman, R.M., 2007. Handleiding inventarisatie Noordse woelmuis m.b.v. inloopvallen. Zoogdiervereniging, Arnhem.

Colofon

Projectnummer

P002506

BügelHajema Adviseurs bv
Bureau voor Ruimtelijke
Ordering en Milieu BNSP
Vaart NZ 48-50
9401 GN Assen

T 0592-31 62 06

E info@bugelhajema.nl

W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen,
Leeuwarden en
Amersfoort